

Webinar: Dünya Ekonomik Forumu (WEF) 2024 izlenimleri

İsviçre'nin Davos kasabasında 15-19 Ocak 2024 tarihlerinde düzenlenen 54. Dünya Ekonomik Forumu'nda enerji dönüşümü, yapay zeka, çeşitli ülkelerde gerçekleştirilecek seçimler, olası salgın hastalıklar ve siber saldırılar gibi önemli konular ele alındı.

Dünya Ekonomik Forumu'nu (WEF) Davos'ta takip eden Yönetim Kurulu Üyemiz ve The Quartus Yönetim Kurulu Başkanı Tanyer Sönmezer'in WEF izlenimlerini Başkanımız Dr. Tamer Saka ile değerlendirdi.

• WEF 2024'te hangi konular tartışıldı?

Bu yılın konusu güveni yeniden inşa etmektir.

Güveni nerede kaybettik? Ne kadar kaybettik?

Hangi alanlarda kaybettik? Bunlar pek konuşulmadı. Tema güveni inşa etmek üstüneydi. Bu ana temanın altında dört ana konu ele alındı.

1. Dünyada güvenlik ve iş birliğinin sağlanması.
2. Yeni bir dönem için büyüme ve istihdam yaratma.
3. Ekonomi ve toplum için itici bir güç olacak olan yapay zeka.
4. İklim, doğa ve enerji için uzun vadeli bir strateji nasıl ortaya konulur?

Tüm oturumlar dört ana boyutta kurgulandı. Bu sene ilginç bir şekilde ana oturumlardan daha çok otellerde düzenlenen paralel oturumlarda yönetim danışmanlığı şirketleri, strateji evlerinin yaptığı toplantılar konferansın kendisinden daha derin ve çok daha etkiliydi.

Üç binin üzerinde katılım ve 400 farklı oturum vardı. Bu yıl da her yıl olduğu gibi farklı raporlar da gündeme damga vurdu.

• Her sene Davos'un bir yıldızı olur.

Bu sene yıldız kimdi?

Bu sene ilginç bir şekilde ülke olarak Hindistan'dı. Hatta, Hindistan ve Suudi Arabistan. Hindistan geçtiğimiz yıllarda sadece kendi

ülkelerini anlatırken bu sefer bambaşka bir stratejisiyle ülkenin eyaletlerini tanıttılar. Eyaletlerin her biri bir konuda uzmanlaşmıştı. Otomatik teknoloji, ilaç, tekstil farklı üretim alanları ve o eyalet buna niçin uygun, bunlar anlatıldı. Eyaletin CDP'si, eyaletin havaalanları, altyapıları, ulaşım, verilen destekler... Hepsi ayrı ayrı anlatıldı. İkincisi, Suudi Arabistan'ın yaptığı yatırımlar, çok büyük bir altyapı yatırımı ki 9 trilyon dolara kadar para harcanacağı söyleniyor. Bunlar bize yansıyanlardı. Açılıştta az sayıda Türk konuşmacı vardı. Kristal ödülleri sırasında Refik Anadol yapay zeka ile hazırlanmış müthiş bir eserini sundu.

Eser Büyük Sahra ile Amazon'un arasındaki bağı anlatıyordu.

Çünkü büyük sahradan yükselen tozlar Amazon'a gitmediğinde, çünkü gübresi onlar, bütün ekosistem çöküyor. Dünyada her şeyin birbirine nasıl bağlı olduğunu ve bunu korumamızla ilgili en vurucu paylaşımlardan biri Refik Anadol'un eseri oldu.

Birçok ülkeden başkanlar vardı, Macron'un konuşmasını önemliydi. Ticaretinin çoğunu Avrupa ile yapan bir ülke olarak, bize Macron'un söyledikleri sanki Avrupa Birliği adına bir konuşma gibi oldu.

Diğer taraftan, Çin son derece iş birliği içinde. Yumuşak bir güç gibi kendini konumladı. Savaşçı, uzlaşmaz bir dili olmadan, daha fazla yatırımı çekmek için konuştu.

• Bu sene Türkiye'nin katılımı nasıldı?

Hükümetten hiç kimse yoktu. Koç Holding, Sabancı Holding, Eczacıbaşı Holding, Yıldız Holding, Limak ve Tosyalı Holding katılımları oldu.

• Kısa vadede hangi temalar hayatımızda daha etkili olacak?

1. Bir buçuk dereceyi insanlık çözemeyeceğine ikna almış. Herkes "bunu nasıl yönetiriz" diye konuşuyor. Dolayısıyla orada net bir kabul vardı.
2. Ultra fazla nükleer güzellemesi ve nükleer tanıtımı vardı.

Bütün konuşmalar üç temel konunun altındaydı.

- İklim krizi
- Jeopolitik
- Üretken yapay zeka.

Bütün konular esasında bu üç ana başlıkta konuşuldu.

Her yıl açıklanan Global Risk Raporu'nda önümüzdeki 2 yılda neler olacak diye bakıldığında ilk sıralarda şu konular yer alıyor:

1. Dezenformasyonla yönlendirme konusu
2. Ekstrem düzeyde doğa olayları, hava olayları, meteorolojik olaylar
3. Sosyal olarak da karşılaştığımız kolonizasyon
4. Siber güvenlik değil siber güvensizlik
5. Ülkeler arası tartışmalar, ülkeler arası silahlı çatışmalar
6. Ekonomik fırsatların azalması
7. Enflasyon
8. İnsanların gönülsüzce başka ülkelere göç etmesi
9. Ekonomik olarak aşağıya bir sürü anlamda onun üstüne çevre gibi.

Araştırma sonucunda bu konular önümüzdeki 2 yılda karşımıza çıkacak olan riskler olarak görülüyor.

10 yılda neler olacak diye bakıldığında da birinci sırada da ekstrem doğa olayları ve meteoroloji olaylar geliyor. Bunların hepsi iklim krizini soracak.

İkincisi, dünyada bütün sistemlerin ciddi manada değişmesi ve ekosistemlerin bozulması. Bu ekosistemler sadece doğadaki ekosistemler değil, ticaretin ekosistemleri de bozuldu.

Üçüncü önemli nokta, kritik ve yenilenen risklerden bir tanesi de biyoçeşitlilik azalması ve biyoçeşitlilik azalması yüzünden oluşabilecek durumlar. Herkes siber güvenliği konuşuyor ancak asıl üç konunun güvenliği daha kırdık: Su güvenliği, gıda güvenliği, enerji güvenliği.

• Davos'ta gündeme getirilen, dikkate çekilen konulara karşı bu organizasyona katılan şirketler ne kadar uyuyor? Sorunlara çözüm konusunda gerçekçi adımlar atılıyor mu?

Perakende olarak var, toptan olarak yok. Bireysel manada ya da belli bir ülke belli bir bölüm, belli bir şirket anlamında bir şeyler yapmaya çalışan insanlar var. 1953 yılına kadar plastik olmadan yaşayabilen insanlık yine yaşayabilir ama olmuyor. 1953 yılına kadar yeryüzünde plastik diye bir şey yok.

Dünyadaki karbon salınımının sebeplerinin dağılımı biliyoruz. Karbon salımına nelerin sebep olduğunu biliyoruz. O kadar net ki. Ama bunların her biri için yapılan hiçbir şey yok. Ve insanlık buna bununla ilgili bir şey yapmadıkça bunu yönetemeyeceğiz. Samimi bir çaba olmadığı görülüyor. Şirketlere "sizi

değişmeye ve buna bir pozisyon almaya en çok zorlayan konular nedir” diye sorduğumuzda ilk sırada iklim krizi yer almıyor. İlk sırada teknolojik değişimler var. İkinci sırada işçilik, üçüncü sırada ise regülasyonlar yer alıyor. İlk üçün içinde dünyanın dertleri yer almıyor.

Güven formülünde samimiyet bence önemli bir ağırlık içeriyor

Özellikle teknolojinin gelişmesiyle, iletişimin bu kadar yaygınlaşmasıyla halk artık inanmıyor. Bu samimiyet eskiden bir şekilde reklam kampanyalarıydı.

Davos üzerine gelirse, bu kadar mühim şapkalı büyüklerimiz bir araya gelip bunları konuşuyor ama neticeye, bir sonuca varamıyorlar.

Bugün dünyadaki temel sorunlarla ilgili konu kanun koyucuların, idareyi elde tutanların sistemde bunu değiştirecek değişimleri yapmamaları. Uzun vadede çocuklarımıza yaşanabilir bir gezegen bırakabilmek için sorumluyuz.

Davos'ta yapılan dikkat çekici paylaşımlardan biri de Boston Consulting Group'un yaptığı sunum oldu. Tüm bunların etrafında, 9 tane kritik konuyu anlattılar ki bu önümüzdeki dönemde şirketlerin yönetim kurulu başkanlarının, CEO'larının bunları düşünmesi gerekiyor.

• Bütün global iş dünyasını etkileyecek bu 9 kritik güç nedir?

1. Ukrayna ve ortadaki savaş ve başkalarının da ekleneceği düşünülen bu savaş ve buradaki tartışma var.
2. Yüksek faiz hayatımıza ödenmesi mümkün olmayan borçlar getirdi.

Gelişmiş ülkelerde bile bunun etkisini görüyoruz. Ve bununla beraber Çin ve Hindistan. Hindistan çok daha büyük bir güç olarak oyun sahnesinde.

3. 2024'te dünyada yetmişin üzerinde ve sadece Avrupa'da 450 milyon kişiyi etkileyecek seçim var. Burada da daha popülist ve korumacı partilerin öne çıktığını dünyanın her yerinde görüyoruz.

4. Asya'daki ekonomik büyüme. Dünyanın ağırlık merkezi doğuya kayıyor. Doğuyla bir iş yapmıyorsanız, bu ticarete bir pay alamıyorsanız işiniz zor. Çok yakında, 2027 yılında dünyanın gayri safi milli hasılasının yüzde 51'i doğudan üretilecek ve bununla ilgili bir şey gerekiyor.

5. Yapay zekanın kullanım biçimi. Örneğin; Birleşik Arap Emirlikleri Ortaokul çağındaki bütün çocuklara Microsoft'un Copilot'unu ücretsiz vermiş. Bir ülke düşünün: Bütün çocuklar co pilotla okumaya başlıyor.

6. Yapay zeka ve burada yaratılacak değerle ilgili bilgi paylaşımı, bilgi aktarımı düzeni içine dahil olamazsanız, buradaki düzeni kuramazsanız bu ticaret anlaşmasından çıkmak gibi bir şey olacak. Data, büyük veri var ve büyük veri konusunda ülkelerin artık ciddi manada politikaları var.

7. Yeşil uygulama, samimi manada yeşil endüstriyel politikaların öne çıkarılması ve bunun için gerekli fon kritik bir konu.

8. BRIC ülkelerinin içine Suudi Arabistan, Mısır, İran, Etiyopya'nın Birleşik Arap Emirlikleri dahil olması ve petrolün dışında da becerileri olan, nüfus ağırlığı da olan ülkelerin olması.

9. Dokuzuncu en sert güç herkesin peşinde olduğu yetenek. O kadar önemli ki, hani hemşireden doktora, su tesisatçısından yazılımcıya, mühendisten avukata, yani bütün mesleklerde yetenek açığı var ve bu yetenek açığıyla ilgili de ciddi politikaların oluşması gerekiyor. Çin bu konudaki yatırımlarını anlattı.

Macron'un konuşması önemliydi. Avrupa Birliği'nin

lideri gibi konuştu. Beş kritik konudan bahsetti.

Avrupa'da karar verilmesi ve yönetilmesi gereken

konular olarak bu beş maddeyi aktardı.

1. Çevre hedefleri, daha agresif rekabetçi çevre hedeflerimiz var. Buna ulaşmamız gerekiyor.

2. Karbon nötr hale gelebilmek. Bunun gerekleri neyse yapmak, gerekirse yaşam tarzımızı değiştirmek.

3. Kendi kendine yeten bir Avrupa yaratılması. Şu andaki Avrupa kendi kendine yetmiyor.

4. Avrupa için kararları bir arada vermek. Yapay zekadan uzaya, kuantumdan

çip üretime, savunma sanayine kadar tüm bu konulara bir arada bakılması.

5. Avrupa Birliği'nin tek bir ticaret kanalına, tek bir üretim merkezine bağlı olmasını doğru olmadığı, Uzak Doğu'da değil yakın coğrafyada ticaret yapılmasının önünün açılması gerektiği ifade edildi.

• Çıkarmamız Gereken 10 Ders Nedir?

1. Şu anda hızlı ve çok boyutlu bir değişim var ki operasyondan finansal performansa her alanda bu öne çıkıyor. Dolayısıyla işiniz mühendislikse üretimse, önce o işi yapın. Finans Sonraki konu.

2. İş birliği. Çevreden ticarete, stratejiler nedenle tedarik zincirinden üretme iş birliği olmadan başarılı olamaz.

3. Üretken yapay zekanın yapabilecekleri düşündüğümüzden daha fazla. Eğer bugün şirkette herhangi bir hissedar yapay zeka kullanılmıyorsa, kullanılması için bir proje yapılmıyorsa, biz bunu nerede kullanılacağız diye

bir grup ekip bununla ilgili çalışmıyorsa şirketin datalarını konsolide etmiyorsa o şirketin 10 sene sonrası yok.

4. Sürdürülebilirlik, bir moda ya da böyle hava olsun diye yapılabilecek bir şey değil.

5. Davos'ta en az temsil edilen şey hala kadın ve kadının ekonomiye katacağı artı değerler. Yani daha doğrudan eşitlik yok.

6. Dönüşüme çok güçlü bir irade gerekiyor. Hissedarın; yönetim kurulundan, C-Level'dan bu dönüşüme liderlik yapamayacağını düşündüğü insanlarla yollarını ayırması gerekiyor.

7. Yüksek katma değerli rollerde en iyi yeteneğe ihtiyaç var. Ve artık şirketin tüm çalışanlarının maaşları, yan hakları tek bir enflasyon artışıyla denetilebilecek bir şey değil. Kritik rollere artık daha yüksek, seviyesinden bağımsız bir elde tutma yönetme mantığı gerekiyor.

8. CEO'ların işe başladıklarında buldukları şirketi iş hayatları boyunca bulduklarından daha iyi bir durumda bırakıp bırakmadığına bakmak gerekiyor.

9. Ve çeşitliliğin daha fazla artması. İş dünyasında performansı artıracaklarını düşünüyorum.

10. Hindistan, Suudi Arabistan, bunları radarında tut, Çin'i unutma. Çin olmadan dünyadaki hiçbir şeyin yapılması mümkün değil.

Çünkü çip üretimi için gereken silikonun yüzde 94'ünü Çin üretiyor.